Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

20 ANNÉE N° 198 — MỘT CẮT MỖI SỐ — JEUDI 7 AVRIL 1921

Chủ sáng-lập (Fondateur)
F. CANAVAGGIO

ABONNEMENT

INDOCHINE		UNION POSTALE	
Un an	5$00	Un an	6$00
6 mois	3 00	6 mois	3 50

Giá bán nhựt-báo
Một năm .... 5$00
6 tháng 3 00

NÔNG-CỔ MÍN-ĐÀM

Causeries sur l'Agriculture et le Commerce

PARAISSANT LE JEUDI
MỖI TUẦN ĐĂNG BÁO NGÀY THỨ NĂM
農賈 Báo-quán tại đường Pellerin số 71 Saigon 茗談

Tổng-lý kiêm Chủ-bút:
DIRECTEUR—RÉDACTEUR EN CHEF
NGUYỄN-CHÁNH-SẮT

ANNONCES LÉGALES
0$50 la ligne de 6 points sur justification de 9 cicéros quelle que soit la page.

ANNONCES COMMERCIALES
On traite à forfait
Rao bán về việc buôn bán xin gởi thơ đương nghị giá cả.

Ta nên chấn chỉnh nghề nông

Đời càng văn-minh chừng nào thì người càng cạnh-tranh dữ-dội chừng nầy; mà hễ cạnh-tranh dữ-dội bao nhiêu thì đường sanh-kế lại càng hẹp-hòi gay-go nguy-hiểm bấy nhiêu.

Hiện nay cái trình-độ của dân-tộc ta vẫn còn thấp thỏi, lại đứng nhằm dữa vòng cạnh-tranh thế-giới là một cái địa-vị rất nên nguy-hiểm, những nhà trí-thức, ai là người không xót dạ đau lòng mà lo sợ cho cái hiểm-tượng của dân-tộc ta về tương-lai.

Từ xưa đến nay ba triệu mấy đồng-bào ta tại Nam-kỳ đây: chỉ nhờ có một mối lợi cốc-mễ thị-trường mà làm cơ sanh-huợt. Nhưng mà ta lại bị hai xứ: Miến-Điện và Xiêm-la là hai giống dân-tộc rất tinh-thục rất lão-luyện nghề nông; càng ngày càng chuyên tâm kê cứu mà làm cho nghề nông trong xứ phát đạt thêm hoài, lựa ròng giống lúa tốt mà trồng, các nước bên Âu-châu và bên Thế-giái-mới ưa dùng lúa gạo của 2 xứ ấy hơn. Cho nên trong mấy năm nay, lúa của 2 xứ ấy bán ra rất nên mạnh giá. Vì vậy mà hễ năm nào hai xứ ấy thất mùa, thì lúa Nam-kỳ ta mới có giá, còn năm nào 2 xứ ấy được mùa, thì việc bán lúa của Nam-kỳ ta nhiều bề gay trở.

Kế đó lại còn xứ Cao-ly và cù-lao Lữ-Tống, cũng đến ròng rà nghề nông; như trong lúc nầy đây, tại Lữ-Tống vì năm ngoái họ mua lúa nhiều, năm nay mùa lúa của họ lại trúng; cho nên Chánh-phủ của họ đã cấm nhập cảng không cho mua lúa gạo của ngoại-quốc đam vào trong xứ, cho đến ngày 1er Janvier 1922. Thế thì Nam-kỳ ta lại mất hết một mối-hàng to nữa đó.

Mới đây bên xứ Californie cũng đua nhau mà trồng lúa, người Ang-lê hiện nay cũng lo cho dân Thuộc-địa của mình trồng lúa mà cạnh tranh nơi cốc-mễ thị-trường.

Xem bấy nhiêu đó thì đủ biết hiện nay toàn cầu thế-giới, nước nào cũng để ý về đám cốc mễ thị-trường nầy lắm; nên hễ xứ nào trồng lúa được thì họ cứ trồng ngay. Nếu nghề ruộng mà họ làm một ngày một phát đạt lên, đồ khí-nghệ họ lại canh cải ra, giống lúa họ cũng lựa ròng thứ tốt; còn nhà nông ta đây thì cứ đứng ym lìm mãi nơi một cái địa-vị cứng khư, không ai lung lay cho nổi được, bo bo theo đường cũ lối xưa; rồi đây gạo của họ tốt, gạo của ta xấu hơn, thì tấc nhiên gạo lúa của họ sẽ bán đắc giá hơn gạo lúa xứ ta; cái vấn-đề nầy chẳng cần nói mà những trang thức-giả ai ai cũng đủ biết mà đoán chắc cho đám cốc-mễ thị-trường của Nam-kỳ ta sau nầy hầy còn gian-nan gay-trở hơn nữa.

Đã vậy mà ta lại còn bị người Nhựt mua lúa gạo của ta đam về rồi lựa ròng thứ tốt nhận rằng gạo của họ mà bán qua bên Âu-châu; các nước bên Âu-châu lại ngộ nhận cho rằng gạo của Nhựt-bổn tốt, bổ dưởng hơn. Té ra ta có của quí mà ta không biết gìn giữ đặng hưởng chung với nhau, lại để cho người lợi dụng. Còn ta thì chịu phận thiệt-thòi, đành để cho các nước chê rằng gạo lúa Nam-kỳ xấu hơn gạo lúa của mấy xứ khác.

Ôi! kẻ có nhiệt-tâm có buồn cho nòi giống ta chăng?

Lại còn một nổi mấy chú khách đi mua lúa giạo, vì ham lợi mà trộn buội-các, hoặc rưới nước vào cho lúa nặng cân mà bán cho được lợi; vì vậy mà hột gạo mất màu và ăn cũng mất mùi ngon. Hoặc lúc lúa chín mà nhà nông ta quen tánh chần-chờ, không lo thâu cắt đặng đam vào vựa vào kho cho sớm, để nghinh ngang ngoài đồng, rủi bị trời mưa sớm ướt-át như năm nay đây, dầu cho lúa khỏi mọc mộng thì gạo cũng hư cũng ẩm. Hoặc là kho vựa cất không được khoản-khoát, không có sanh-khí thông vào, hám nóng lâu ngày, tài gì mà gạo không kinh không nát.

Bởi có nhiều mối quan-ngại như vậy, nên nó làm cho hột gạo Nam-kỳ ta mất hết giá-trị. Nếu gạo Nam-kỳ không có giá-trị thì tài nào mà cạnh-tranh nơi đám thị-trường với mấy xứ kia cho nổi được.

Thế thì ta phải lo chấn-chỉnh nghề nông của ta lại cách nào mà làm cho hột gạo Nam-kỳ ta cho có giá-trị hơn gạo của mấy xứ kia, thì ta mới trông mong tranh chiếm một cái địa-vị ung-dung nơi đám thị-trường thế-giới.

Nhưng vậy mà cái trách-nhậm lớn-lao nầy thì ai phải gánh vát đây?

Theo ý bỉ-nhân, thì chỉ có mấy hội Nông-nghiệp tương-tế mới có đủ thế-lực mà giải-quyết cái vấn-đề nầy, hầu lo mở mang nông-giới trong xứ cho hạp thời mà bảo toàn quyền-lợi cho quê-hương, xin các ngài hãy lưu tâm cho lắm.

NGUYỄN-CHÁNH-SẮT

Hãy mua thuốc của NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG mà dùng, thuốc rất tinh-anh, cứu bịnh như thần.

Tân báo xuất thế

Bổn-báo lấy làm vinh hạnh mà cho đồng-bào trong Nam ngoài Bắc hay rằng: mới có một tờ Báo viết bằng tiếng Langsa hiệu là « Tribune Annamite », của đồng-bào ta ngụ bên Mẫu-quốc lập ra tại Paris, đã xuất bản hôm 17 Mars nầy.

Tôn-chỉ tờ Báo nầy là cốt để lo cho Pháp Việt tương thân và làm cho hai mối văn-minh Đông-Á và Tây-Âu dung hiệp với nhau mà bảo toàn quyền-lợi cho nước nhà.

Ấy vậy thì đồng-bào chư quân-tử ông nào biết đọc chữ Langsa cũng nên mua lấy để xem, trước là biết được những điều cần ích ở bên Mẫu-quốc; sau là giúp cho tờ Tân-báo bền vững lâu dài; ấy cũng là một cái nghĩa-vụ đáng làm, xin các ngài chớ phụ.

Mỗi tuần xuất bản 2 kỳ.

giá mỗi năm là	10$00
« 6 tháng là	6 00
« 3 tháng	4 00

Ông nào muốn mua xin cứ gởi cho ông Tổng-lý Báo « Tribune Indigène » 51 bis, 51 ter, Rue Mac-Mahon Saigon cũng được.

N. C. M. Đ.

Kim-sắc-bổ-huờn của NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG là một thứ thuốc rất bổ nguơn-khí.

Giải rõ về việc trồng lúa nổi tại Nam-kỳ

(Của ông Trần-văn-Hựu, là Assistant au Laboratoire de Génétique de l'I.S.I. soạn).

Kể tên riêng.— *Tại Nam-kỳ có giống lúa nổi (riz flottant) kêu chung là « lúa Sông-lớn ». Trong các tỉnh có trồng nó, người Annam ta cũng kêu là « lúa Sạ », đặng cho phân biệt với lúa thường, trồng nó phải sạ. Tiếng Cao-man kêu là «Srau propéai vea» (lúa lên) còn tiếng Lèo kêu là « Khảo loi»*

Chính chỗ trồng nó.— *Lúa nổi trồng nhiều tại nước Cao-man, ở trong các tỉnh như: Battambang, Kompong-thom, Preyveng. Cứ theo lời ông Brenier, thì ở miền ấy xuất cũng phần nhiều hơn là thứ lúa nầy (mỗi năm xuất cảng được từ 50 đến 60 ngàn tấn).*

Nhà Nông mới đem về Nam-kỳ chẳng bao lâu nay, lúa sông-lớn nầy phần nhiều trồng tại tỉnh Châu-đốc, lại có trồng trong các tổng Phong-thạnh-thượng, Định-phú và Định-thành-hạ, thuộc tỉnh Longxuyên.

Trong mấy xứ sau nầy, lối năm 1864, người ta có thấy trồng lúa sông-lớn hai bên bờ rạch « Đốc vàng », chạy ngang qua tổng Phong-thạnh-thượng, nhằm chỗ tổng chảo lớn Plaine de Joncs, ở đó hiện tại biết là may ngàn mẫu đất, có một thứ lúa rừng kêu là « lúa ma » hay là «lúa trời» cũng là lúa nổi, cũng là một loại thực-vật 植物 Oryza latifolia Desv. Hai thứ lúa coi lộn nhau làm một; nhưng mà lúa ấy có trồng trong năm 1864, song trồng lúa riêng một [illegible] mà thôi, chớ không thấy kết quả, mà cũng không phải nhờ nơi đó mà sau lúa-sạ tràng ra nơi đất Nam-kỳ.

Người ta mới đem giống lúa [illegible] mà trồng thử lần đầu hết là từ năm 1900, rồi cách mấy năm sau Nông-gia trong tỉnh Châu-đốc mới khởi đoạn mà trồng lần lần ra nhiều tại Cù-lao Ba-Phước, tục gọi là Cồn Tiên, còn nầy năm ngang trước mặt tỉnh thành Châu-đốc. Hiện nay những nhà Nông đều kính phần Tiên-hiền cho một người Annam kia tên là Châu-văn-Vang, là người đã phát minh trước hết về việc trồng giống lúa Sạ nầy, vì người có công đi đến phía Bắc tỉnh Cần-chế, (Kratié) trên Cao-man mà đem giống lúa nầy về. Giống ấy đam về trồng thử, thấy nó hạp với thổ-nghi bổn tỉnh; vì lại tỉnh Châu-đốc mỗi năm thì nước sông-lớn (Mékong) tràng xuống ngập hết năm sáu tháng, mà giống lúa nầy có sức lên theo nước được.

Bởi thấy sự ích-lợi như vậy, cho nên những Nông-gia trong tỉnh Châu-đốc, đua nhau trồng [illegible], người [illegible] tới kẻ khác, rồ thầy [illegible] Sạ [illegible] nầy, bởi vậy nơi miền Châu-đốc, từ mấy năm nay lúa Sạ càng thêm nổi danh. Chẳng những là đồng ruộng mình mông xưa còn hoan-vu mà nay trồng lúa Sạ đều hết, có nhiều chỗ [illegible] cũng bỏ các giống lúa cũ mà trồng ròng có một giống lúa Sạ nầy.

Theo lời phỏng định của ông Huyện Trương-tấn-Vị, là Hội-trưởng Nông-nghiệp tương-tế-hội tại Châu-đốc, thì ngày nay cái số đất trong tỉnh Châu-đốc 10 phần mà họ trồng lúa Sạ tới bảy tám phần, nghĩa là 63 tới 72 ngàn mẫu. Nếu tính bực trung mỗi một mẫu sanh ra 80 giạ, thì huê-lợi lúa làm ra mỗi năm được từ 115 tới 130 ngàn tấn.

Sự sanh-trưởng cây lúa Sạ.— *Trong hai tháng đầu khi nó mới sanh, thì lúa Sạ mọc lên cũng như lúa thường, mỗi cây sanh ra tới 15 tược. Chừng trên hai tháng, thì cả mình cây lúa phải ngập nước. Các đồng ruộng sâu trồng nó, nhờ mỗi năm có nước sông Cửu-long-giang tràng đồng nổi nước. Hễ lần lần bực nước lên, cây lúa Sạ cũng lên theo, cứ giữ cái đọt cho khỏi mọt nước. Cây lúa cứ vượt lên cao và dài theo hoài, lại sanh thêm nhiều lóng nhiều mắt. Cũng một lúc ấy, mỗi mắt sanh ra nhiều rễ nhỏ, bò vô nước bùn, lấy vật-thực cho cây lúa, cũng như các rễ ở dưới đất vậy.*

Tại Châu-đốc, từ tháng Juillet tới Novembre, cả đồng đều ngập nước, mực nước sâu chẳng như nhau, mỗi tháng nước lớn theo nước ròng ngày rằm và 30 Annam, đến chừng mực nước cao hơn hết là lối tháng Septembre, Octobre là lệ thường.

Theo mùa thường niên, mực nước sâu chừng 1m.20 tới 1m.50. Nước nổi lên từ bực và nhiều nước, thì lúa sông lớn (lúa Sạ) chịu lắm. Người ta độ rằng mỗi một ngày mực nước chẳng nên lên quá 0m.10 tới 0m 12, cho được cây lúa lên theo cho kịp. Chừng nước dựt cũng phải xuống từ bực, vì hễ nước dựt lẹ thì cây lúa lớn không vừa sức, cũng như nước lên cao quá ngập lúa thì bất tiện, làm cây lúa yếu ớt, và có khi phải chết. Thí dụ trong mùa 1917, là năm thuận mùa lúa Sạ, nước lớn tại Châu-đốc 2m.15 khi ban đầu (1re Juillet) tới 4m.82 (cao hơn hết) qua đầu tháng Novembre thì thôi lớn nữa, tuy nước lớn như vậy mà lên từ bực đến khi nước dựt cũng xuống từ bực, chớ không lên vội quá, mà cũng chẳng xuống vội quá; thế thì lúa sạ ưa lắm.

(Lược dịch tờ Nông-báo của Institut scientifique de Saigon).

T. T. X.

(Còn nữa).

Thế-giới tân văn

Thiên-trước

Mới đây tại thành Mạnh-bãi (Bombay) thuộc xứ Thiên-trước, có một ông già người ta kêu quen tên là Jacob de Simla, hưởng thọ được 71 tuổi, chết nghèo khổ trong một cái phòng hạng ba khách-sạng kia.

Người nầy trọn đời từng trải việc xem xét các thứ ngọc quí hơn hết của thế-gian. Nghề buôn ngọc thủy-xoàng, các quốc-vương bên Thiên-trước kêu là Maharadjahs, ưa dùng ngọc quí, đều cho phép vô ra thong thả trong các cung điện. Bởi vậy nên tính ra thì ông già nầy đã thấy luân chuyển trên tay mình gần có 2000 triệu ngọc.

Cũng bởi tranh tụng với nước Hyderabad bị thất, mà phải ra thân nghèo nàn như thế.

∴

Cù-lao Cuba

Người xứ Cuba là một Dân-quốc ở phương Thế-giái-mới, ăn lúa gạo nhiều, bởi vậy nên thường có đến mua gạo tại Đông-Pháp ta. Người Ăng-lê muốn đem cái mối lợi nầy về cho thuộc-địa của mình, nên từ năm 1919 nong nã dạy dân đất Guyane trồng lúa có dư được phép xuất cảng về Cuba, lại có cho chở về Cuba 47 ngàn bao gạo của xứ Thiên-trước.

Ấy vậy các nông-gia Annam ta phải lựa giống lúa càng ngày càng tốt hơn mà làm ruộng, giữ cái danh tiếng gạo lúa xứ ta cho trọn, thì mới có thế lực mà cạnh-tranh, về cốc-mễ thị trường với các nước khác.

∴

Thổ-sảng vàng trong Đại-Pháp Thuộc-địa

Trong các Thuộc-địa của Đại-Pháp thì có một mình xứ *Guyane française* vàng nhiều hơn hết:

Năm 1914 tìm đặng	3.022	kilos
« 1915	3.379	«
« 1916	3.054	«
« 1917	2.823	«
« 1918	1.796	«

Vì giặc cả hoàn-cầu, làm cho hai năm sau số vàng tìm có ít hơn mấy năm trước.

Bên xứ *Madagascar*, thì trong năm 1914 tìm được 1.782 kilos vàng, còn trong năm 1918 được có 743 kilos.

Kế đó tại miền *Afrique Occidentale française* (Tây Phi-châu Pháp-thuộc) số vàng bòn được như sau nầy:

Năm 1914 tìm được	110	kilos
« 1916	137	«
« 1917	122	«
« 1918	85	«

Còn trong miệt *Đông-Pháp* ta thì mỗi năm tìm được vàng tính số thường chừng lối 100 kilos.

Nếu vàng càng ngày càng khó tìm hơn, thì nội các Thuộc-địa Đại-Pháp giá vàng phải mắc hơn xưa nhiều lắm.

T. T. X.

Đờn-bà khí-huyết suy nhược, nên mua thuốc PHỤ-HOA-KIẾM-PHỤNG-HUỜN của NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG mà dùng.

Hai mươi ngày ở Bắc, tám ngày ở kinh

(Tiếp theo)

Trừ ra những hàng thượng-lưu Xã-hội là người có học-thức thì mỗi mỗi đều nong nả cải lương; còn những đám dân thường, thì vẫn cứ giữ lối xưa tục cũ, hay nẩy những việc nặng-nề cho đờn-bà gánh vát.

Một bữa nọ Bỉ-nhân nhơn đi giạo chơi, khi trở về giọc đường lối 11 giờ ngoài, gặp một bọn cu-li, bết giờ làm đem nhau về nghỉ trưa, đầy một cái xe 2 bánh (*charrette*) bốn 5 người đờn-ông thì ngồi trên xe hút thuốc phì-phà chuyện trò cười cợt với nhau, để cho 1 người đờn-bà kéo phía trước, còn 1 đứa con gái thì đẩy phía sau, mồ-hôi nhỏ ra từ giọt; thấy mà thương, thấy mà thảm lạ dường nào!

Cái vấn-đề nầy các bạn đồng-nghiệp ta nơi đất Bắc, tưởng cũng nên lưu tâm trù nghĩ cách nào mà cải lương cho sớm, cho hạp với thời-kỳ nầy, kẻo để người nước lạ trông vào mà bỏ chung cho nòi giống.

Một buổi sớm mai kia, Bỉ-nhân cũng một mình ngồi xe-kéo ra giạo chợ Hải-phòng đặng xem cho biết việc buôn bán của người Bắc thể nào, chợ Hải-phòng thật cũng rộng lớn; nhưng mà chung-quanh đều có rào cả, 4 phía có chừa cửa ra vào, thiên-hạ bán buôn đông đảo, hàng nào ngồi theo hàng nấy, người đi mua rất dễ kiếm mà mua. Hai bên hàng phố thấy bày nhưng giấy-tiền vàng-bạc và đồ mã như là: kho lẫu, nộm giấy, ngựa giấy v.v... đồng nào đồng nấy thật to. Thấy bày nhiều đó thì đủ biết đồng-bào ta ngoài Bắc phần đông còn mê tín thần-quyền lắm. Trên Hà-nội cũng vậy, cũng còn bán đồ mã rất nhiều. Ở gần một bên cạnh nhà-hàng « *Annexe de l'Hôtel des colonies* », tại đường Hàng trống, (*Rue Jules Ferry*) là chỗ đồng-nhân chúng tôi ở ngụ; có một cái miễu Bà hay là miễu Cô cui đó, nhỏ hẹp, độ chừng 3, 4 thước vuông, mà mỗi buổi tối, lối 7, 8 giờ, Bỉ-nhân thường thấy 9, 10 người đờn-bà tựu đến trước miễu mà lễ bái luôn luôn, kẻ thì đốt hương, người thì khấn vái, quì lạy trước đường (1), hết người nầy, tới kẻ khác, chẳng sót đêm nào chẳng có 9, 10 người đờn-bà ở đây.

Như trên tỉnh Bắc-ninh có cái Đền Thánh Trần-hưng-đạo-Vương, tục lại gọi là Đền Kiếp-bạc, chung quanh lối đó lại còn sáu cái Đền khác nữa, những là Đền Nam-Tào Đền Bắc-Đẩu v. v..... người Tây gọi rằng Sept pagodes. Mỗi năm hễ tới ngày vía thì thiên-hạ nội đất Bắc và mấy tỉnh phía Bắc Trung-kỳ như Ninh-bình, Thanh-Hóa, Nghệ-an v. v. . đều đua nhau đam lễ-vật đi cúng trùng-trùng điệp-điệp, chẳng biết muôn triệu nào mà đếm cho xiết được.

Từ Hà-nội lên tới Đáp-cầu phải đi xe-lửa, rồi từ Đáp-cầu lên đến Kiếp-Bạc thì phải đi tàu, mất hết 3 giờ mới tới.

Trong mấy ngày lễ ấy có ba chiếc tàu to hơn hết chạy lên chạy xuống liền liền, mà đưa rước bộ-hành không kịp. Mỗi một người đi một chuyến thâu có 2 cắt, có khứ có hồi (Aller et retour) thì là 3 cắt, mà mỗi một chuyến tàu thâu được tới một ngàn ba một ngàn tư đồng bạc, xem đó thì biết số người đi cúng chúa nhiều là thế nào.

Tương truyền ấy những thầy Phù-Thủy ở cái xứ phải sơn thết một thanh gươm bằng cây cho tốt, đem lên để tại đền thần, thỉnh cây khác đem về để phòng chữa bịnh, rồi qua sang năm hễ tới ngày lễ ấy lại sơn thết cây gươm ấy lại cho mới, đem lên đổi lấy cây gươm năm ngoái đem về, mỗi năm mỗi làm như vậy. Nghĩa là gươm có để tại Đền đam về chuyên chữa mới linh.

Than ôi! thấy mà ngao ngán [illegible], không biết chừng nào những sự dị-đoan nầy cho tuyệt giệt.

Trong Nam-kỳ tại tỉnh Tây-ninh có một cảnh chùa trên núi gọi là Điện-Bà, mỗi năm hễ tới ngày vía, thiên-hạ ở Saigon, Chợlớn và trong lục tỉnh cũng ùng-ùng đua nhau đam lễ-vật đi cúng rất đông. Thiệt là:

Dập dều tài-tử dai-nhân,
Ngựa xe như nước áo quần như mây.
Ngón [illegible] gang xe-điện xe-tay,
Chuông reo dậy đất buội bay ngất trời.

(1) Vì cái miễu ấy nhỏ quá, không vào trong được, nên phải đứng ngoài đường mà lạy vào.

Tuy vậy mà số người đi cúng đây có đông cho lắm cũng độ chừng đôi ba trăm n, rồi trở lại; chớ không có đông quá tới số muôn số triệu như ngoài Bắc vậy.

Xét bấy nhiêu đây thì đủ biết cái Thần-quyền ngoài Bắc vẫn còn mạnh hơn trong Nam vạn bội.

Nầy giờ bỉ nhân đương thuật chuyện tại Hải-phòng mà lại nói với cho tới Hà-nội Bắc-ninh; thành ra như lời nói sa-đà. Nhưng mà sẵn dịp bỉ-nhân đương luận việc sùng bái thần-quyền nên phải nói cho luôn giọt.

Đây bỉ-nhân xin trở lại, noi theo từng tự mà kể ra, cho chư-tôn dễ nhớ.

Tục ngoài Bắc chẳng phải như trong Nam, trong Nam hễ hai đàng kính nhau thì kêu nhau bằng anh; còn ngoài Bắc hễ hai đàng kính khau thì lại kêu nhau bằng bác.

Phong-cảnh Hải-phòng thật đẹp, chung quanh thấy núi tứ giăng, đường thương mải kỹ-nghệ về sau bản chắc sẽ còn khoán trương ra nhiều lắm.

(Còn nữa)

NGUYỄN-CHÁNH-SẮT

HÓA-ĐÀM-CHỈ-KHÁI TÁN là 1 thứ thuốc ho rất thần hiệu của NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG.

Kiểm điểm dân số

Saigon: 83.135 dân

Việc điểm dân tại châu-thành Saigon, nay đã hoàn tất.

Hai mươi năm về trước thì Saigon tính luôn cả 2 ngàn người bên vô-biển thì được có 47.577 người còn năm nay tuy tính bên vô-biển có 200 quân ngũ mà số dân đếm được tới 83.135 người.

Cứ theo tờ khai thâu mỗi nhà mà tính thì Người Langsa:

Đờn ông trên 20 tuổi	2.071
Đờn bà trên 20 tuổi	1.369
Con trai dưới 20 tuổi	727
Con gái dưới 20 tuổi	914
Cọng là	5.081
Số người Lang-sa tá túc	299
Cọng	5.380

Muốn cho khỏi dông dài và lộn xộn, nên tóm lại nói chung số người mỗi nước là bao nhiêu, duy phải rõ số đờn ông đờn bà con nít Annam mà thôi, số dưới đây là số dân cư túc, nghĩa là dân ở thường tại nhà:

Người Âu-châu	467
Lai, dân Langsa	524
Annam gốc gát Nam-kỳ	43.546
Đờn ông trên 20 tuổi	13.363
Đờn bà trên 20 tuổi	13.343
Con trai dưới 20 tuổi	8.782
Con gái	8.050
Annam gốc gát Trung-kỳ, Bắc-kỳ và Cao-man	[illegible].088
Minh-Hương	918
Chi-na	22.548
Cao-man	201
Bà-lai (Malais)	307
Chà-và (Ấn-độ)	911

Tính gộp theo số trên đây, cũng tính luôn số người Langsa nữa thì số dân cư-trú được 78.901 người.

Còn số dân tá túc thì cũng tính gộp từ nước, mà phải biết rằng bạn tàu dưới mấy chiếc tàu ngoại-quốc đỗ tại bến Saigon đêm 14/15 Février không có đếm vào đây:

Người Langsa	299
Người Âu-châu	29
Lai dân Langsa	29
Annam gốc gát Nam-kỳ	25.78
Annam gốc gát Trung-kỳ Bắc-kỳ và Cao-man	484
Minh-hương	153
China	639
Cao-man	8
Bà-lai (Malais)	12
Ấn-độ	11
Cọng số dân tá túc	423

Tính trụm lại thì số dân Saigon:

Cư trú	78.901
Tá túc	4.234
Tổng cọng là	83.135 người

Kỳ sau sẽ đăng trọn số dân lục tỉnh.

Đánh giây thép để như vầy :
NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG
Cholon
GIÂY THÉP NÓI
số 658

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG ĐẠI-DƯỢC-PHÒNG

38, Rue de Canton, 38 — Cholon

Có bán đủ các thứ thuốc cao đơn huờn tán rất thần hiệu như sau nầy

Marque déposée

1.— Sâm-nhung-bổi-nguơn-vệ-sanh-huờn........ { Hộp kiến 1 huờn lớn giá 1$00 / Hộp kiến 2 huờn lớn giá 1 00 / Hộp kiến 4 huờn nhỏ.. 1 20 / Hộp cây 2 huờn giá là. 0 60 / Hộp cây 4 huờn.... 1 20
2.— Phụ-khoa-kim-phụng-huờn mỗi hộp giá là..... 1 00
3.— Thần-hiệu-phát-lãnh-huờn mỗi gói giá là.... 0 16
4.— Khai vị bánh cam-tích mỗi gói giá là....... 0 10
5.— Vạn-ứng-nhị-thiên-dầu mỗi ve là........ 0 26
6.— Nhi-khoa căn cơ tán mỗi gói giá là........ 0 25
7.— Vạn-ứng-hóa-đàm-chỉ-khái-tán mỗi gói giá là.. 0 15
8.— Thần-hiệu-nhãn-dược-thủy mỗi lon giá 1$00 ve nhỏ 0 30
9.— Sưu-độc-linh-dược mỗi ve thuốc nước và huờn giá là.................... 3 00
10.— Bạch-trược-cao mỗi thố giá là........ 0 60
11.— Tế-sanh-dược-thủy mỗi ve giá là 0$10 mười ve giá là.................... 0 90
12.— Sát-nha-hương-phấn (Thuốc bột để đánh răng) giá mỗi thố.................. 0 30
13.— Dưỡng-tâm-ninh-thận-huờn........ { Hộp giấy 6 huờn giá... 0 60 / Hộp cây mun 6 huờn giá 1 0
14.— Sâm-nhung-bổ-thận-huờn........ { Hộp giấy 6 huờn giá.. 0 60 / Hộp cây mun 6 huờn giá 1 00
15.— Trân-châu-phấn mỗi thố giá là........ 0 35
16.— Tây-thi-lộ mỗi ve giá là........ 0 50
17.— Phì-phật-phát-lãnh-huờn mỗi ve giá 0$10 mười hai ve.............. 1 00
18.— Bổ-phế-chỉ-khái-huờn mỗi gói 0$10 mỗi hộp giá là 0 90
19 — Vạn-ứng-như-phật-trà mỗi gói giá là 0$06 mỗi hộp mười gói giá.............. 0 55
20.— Bạt-độc-dược-cao mỗi thố giá là........ 0 30
21.— Nhị-thiên-cao mỗi thố giá là........ 0 80
22.— Tiêu-thực-huờn mỗi hộp giá là........ 0 50
23.— Thanh-tạng-huờn mỗi ve giá là........ 0 40
24.— Sanh-phát-bá-thảo-giu (dầu xức-tóc) mỗi ve giá là 0 30
25.— Tiêng-dược-cao (thuốc-xức-lát) mỗi thố giá là.. 0 20
26.— Phong-thấp-cao-dược (thuốc-dán-tức) mỗi bao 1 miếng giá.............. 0 20
27.— Kim-sắc bổ huờn mỗi ve giá là........ 2 00
28.— Vi-tê-sanh Chê-trân-bì mỗi khạp giá là..... 0 12
29.— Ngoại-khoa-bạch-thọ-giu ve lớn 1$40 ve trung 0$40 ve nhỏ giá là.......... 0 25
30.— Vạn-ứng-phật-đơn ve lớn 0$40 ve trung 0$10 gói nhỏ giá.............. 0 05
31.— Lục-vị-địa-hoàn-huờn mỗi hộp giá là..... 0 30
32.— Trị-ba-bát-vị-huờn mỗi hộp giá là..... 0 30
33.— Phụ-quế-bát-vị-huờn mỗi hộp giá là..... 0 40
34.— Dầu-đậu-khấu ve lớn giá là 0$40 ve nhỏ giá là. 0 10
35.— Ngoại-khoa-trừ-độc-thủy mỗi ve giá là.... 0 20
36.— Châu-phách-sanh-cơ-tán (thuốc rất ghẻ) mỗi ve 0 20
37.— Nha-thống-dược-thủy (thuốc đau răng) mỗi ve 0 20
38.— Trật-đả-huờn (thuốc bị đánh tức và té cây) mỗi hộp 2 huờn giá là.............. 0 50
39.— Ngoại-khoa Trương-lão-dầu mỗi ve lớn giá là 0$40 ve nhỏ giá là.............. 0 20
40.— Dầu-xô mỗi ve giá là.............. 0 20
41.— Bông-gòn thuốc giá mỗi gói là........ 0 20
42.— Thanh-tâm ngưu-hoàn-huờn..... { Hộp gấm 2 huờn giá là.. 0 50 / Hộp gấm 4 huờn giá là.. 0 80 / Hộp cây mun 2 huờn giá là 0 50 / Hộp cây mun 4 huờn giá là 1 00
43.— Đau-thương-dược-thủy mỗi ve giá là..... 0 50
44.— Dầu-thông-đơn (thuốc nhứt đầu) mỗi hộp giá là. 0 17
45.— Nhị-thiên-Đường nhãn-dược-tán mỗi ve giá là. 010
46.— An-thai-huờn mỗi hộp giá là.......... 0 30
47.— Hoa-lộ-thủy thứ nhứt 0$60 thứ nhì 0$40 thứ ba 0$25 thứ tư giá là.............. 0 15
48.— Thập-toàn-đại-bổ-huờn mỗi hộp giá là.... 0 36
49.— Đinh-khấu-lý-trung-huờn hộp giấy 2 huờn 0$20 bốn huờn giá là.............. 0 40
50.— Phụ-tử-lý-trung-huờn hộp lớn 2 huờn 0$20 bốn huờn giá là.............. 0 40
51.— Vạn-ứng-ngọ-thời-trà mỗi gói giá là 0$03 mỗi hộp 12 gói giá là.............. 0 30
52.— Vạn-ứng-cam-lộ-trà mỗi gói là 0$03 mỗi hộp 12 gói giá là.............. 0 30
53.— Tiểu-nhi-hồi xuân-đơn mỗi huờn giá là.... 0 10
54.— Nam-phụ-bát-trân-huờn mỗi hộp giá là.... 0 40
55.— Thái-dương-cao (thuốc dán nhứt đầu) giá 2 miếng là.............. 0 05
56.— Vạn-ứng-cao-dược (thuốc-dán-thần-hiệu) mỗi thố giá là.............. 0 15
57.— Hành-quân-tán (thuốc nhảy-mũi) mỗi ve giá là. 0 30

Bổn-đường hằng năm giữ một lòng cứu thế tế nhân, cho nên chẳng nải tốn bạc ngàn mà in ra mấy muôn cuốn « VỆ SANH CHỈ NAM » (chỉ cách dùng các thứ thuốc rất kĩ lưỡng) để dành mà cho thân-chủ ; nếu vị nào có gởi thơ, xin thì Bổn-đường lập tức gởi liền chẳng hề sai sót.

Lời rao đấu giá

PROVINCE DE SOCTRANG

ADJUDICATION

Circonscription de Soctrang. — Lieu, date et heure de l'Adjudication: Bureau de l'Inspection de Soctrang 15 Avril 1921, à 9 heures.

OBJET: Construction de deux écoles élémentaires de garçons.

A Daingai et à Phuloc (Soctrang).

Importance approximative... 5152$38
Cautionnement provisoire..... 1000$00
Cautionnement définitif..... 1500$00

Bureaux où le cahier des charges peut être consulté: 1er bureau 3e section du Gouvernement et bureau de l'Inspection de Soctrang.

Soctrang le 19 Février 1921
L'Administrateur.

PROVINCE de VINHLONG

AVIS D'AJUDICATION

Lieu, date et heure de l'Adjudication: Inspection de Vinhlong le 21 Avril 1921, à neuf heures.

Objet: Construction d'un Poste de Police à Cai-Mui, à Hưng-Tin et à Hiệu-Thuận.

Importance approximative... 3.524$46
Cautionnements provisoire et définitif..... 160$00 et 960 f. 00.

Bureaux où le Cahier des charges peut être consulté: Inspection de Vinhlong et 1er Bureau 3e Section du Gouvernement.

Vinhlong, le 22 Mars 1921.

Ai tín

Bổn-báo lấy làm buồn mà cho chư tôn hay rằng ông Bạch-vân-Thâm đã từ trần hôm 23 Mars nầy, hưởng dương được 42 tuổi.

Trước ông đã từng bỉnh bút cho tờ Báo « Cochinchine Libérale », sau ông đại qua chấp bút cho tờ « *Echo Annamite* » thật ông là một nhà ngôn-luận có danh ; nay chẳng may mà ông vội lánh cõi Trần thì trong làng Báo ta đã khuyết hết một tay ngôn-luận. Thương thay ! Tiếc thay !

Hôm 25 Mars nay là bữa đưa linh-cữu ông lên chôn Mộ-phần, các nhà soạn Báo đều theo đưa cứu rất đông ; nhưng, tiếc vì ngày ấy Tệ-báo Tổng-lý mắt ai khỏi, nên không được đưa người cho thỏa tình đồng-nghiệp.

Vậy nay Bổn-báo kính gởi đôi lời tỏ tình ai điếu và xin phân ưu cùng qui-quyến.

Nông-Cổ

Bổn quán cũng mới hay một tin buồn rằng ông Tổng-hữu-Phương là Cai-tổng Bình-an Vinhlong đã từ lộc hôm 20 Mars 1921 nầy, hưởng dương được 52 tuổi.

Đã an táng ông hôm 28 Mars nầy.

Bổn quán cũng kính lời ai điếu và xin phân ưu cùng qui-quyến.

N. C. M. Đ.

Đông-Pháp thời sự

PIASTRE INDOCHINOISE
Taux officiel : 6 fr. 60
(Arrêté du 24 Mars 1921)

CHANGES POUR TRAITES A VUE SUR PARIS :

Taux d'ouverture du 24 Mars 1921

Banque de l'Indochine......	6 f. 60
Hongkong & Shanghai B. C...	6 f. 60
Chartered-Bank of, I. A & C...	6 f. 60
Banque Industrielle Chine....	6 f. 60

le 24 Mars 1921

Lúa chở đến nhà máy Chợ-lớn mỗi trăm kilos là :

Vinhlong..........	$ 3.50 à 3. 80
Gocong..........	3.75 à 3. 90
Baixau..........	3.60 à 3. 85
Baclieu..........	3.70 à 3. 90
Cambodge..........	3.10 à 3. 40
Bạc trung..........	3.50 à 3. 80

SAIGON

QUAN TOÀN-QUYỀN MAURICE LONG ĐÃ TỚI SAIGON.

Hôm 31 Mars nầy, 9 giờ sớm mai, chiếc tàu « Amazone » ở bên Mẫu-quốc qua tới bến Saigon, vừa mới cặp cầu thì trên bờ quan quân, nào người Tây, người Nam, nào người Tàu và người Ấn-độ, chen lấn nhau mà hầu đón quan Toàn-quyền, trùng trùng điệp điệp, chẳng biết muôn ngàn nào mà đếm cho xiết được.

Có một đạo binh Langsa thứ 11, và một đạo lính tập Annam đứng giàng hầu, khi quan Toàn-quyền vừa bước chơn lên bờ thì nhạc binh tấu bài ái-quốc mà tiếp mừng Ngài. Ngài cũng giơ tay lên nón mà đáp lễ rồi bước lên Ô-tô thẳng về phủ Toàn-quyền.

Nông-Cổ Mín-Đàm hết lòng cung kính chúc mừng quan Toàn-quyền và qui-quyến.

HỘI NHỰT-BÁO CỬ NGƯỜI ĐẠI-BIỂU QUA XEM CUỘC ĐẤU-XẢO MẠC-XÂY (MARSEILLE) NĂM 1922.

Hôm 18 Mars nầy lối 9 giờ tối, Hội Nhựt-báo có nhóm Đại-hội đặng cử hai vị Đại-Biểu (1 người Tây và một người Annam) đặng qua Đại-Pháp xem cuộc Đấu-xảo trong năm 1922 tới đây.

Khi khui thăm ra rồi, phía bên người Tây thì M. Héloury, Tổng-lý Báo « *Opinion* » Hội-trưởng hội Nhựt-báo Nam-kỳ đắc cử.

Còn phía bên người Nam thì M. Nguyễn-kim-Đính, Tổng-lý « *Công-luận-Báo* » đắc cử.

HAI CÁI XE HƠI ĐÁC SỨA NHAU TẠI GÓC ĐƯỜNG LAGRANDIÈRE VÀ PELLERIN.

Hôm 29 Mars lối 6 giờ chiều có 2 cái xe hơi, một cái ở trên đường Pellerin chạy xuống, một cái ở bên đường Lagrandière chạy ngang qua, mà dắc lời, quỉ đam đường, khiến cho hai cái xe gặp nhau tại chỗ ngã tư, vì mắc chạy mau quá, bóp máy ngừng không kịp, cái xe kia trên Pellerin vùa chạy xuống dứa đường, bị cái nọ trên đường Lagrandière chạy tới, rán ngang hông ủi tuốt vào lề đường, cái xe nọ phải lật ngang hư hại nhiều, người chủ lại bị bịnh. Hai ông chủ xe đều là người Tây ; chưa biết tình ém hay là thưa kiện.

TÀU « ALBERT SARRAUT » HẠ THỦY

Chiếc tàu hiệu là « *Albert Sarraut* » đóng tại sở Ba-son (Arsenal) xưa rày, nay đã huờn thành. Ngày hôm nay là 7 Avril đã hạ thủy. Có quan Toàn-quyền và quan Nguyên-soái Nam-kỳ đến chứng miện.

Các nhà kiến-thức Tây, Nam tại Saigon đến xem rất đông, kỳ sau bổn-báo sẽ nói rõ hơn.

CUỘC THI PHẦN THƯỞNG CHỮ NHO

Đến ngày 25 Avril 1921 nầy, lối 9 giờ ban mai, sẽ mở một hội thi phần thưởng cho những hạng Thơ-ký nào mà biết chữ nho và các thứ tiếng phương-đông, tại Saigon nơi phòng Hội-đồng quản hạt.

Những đơn xin thi sẽ chấp tại phòng văn quan Nguyên-soái Nam-kỳ đến ngày 20 Avril là ngày chót.

GIỚI NHÀ NUÔI NGỰA

Quan quản-đốc sở thú-y, quản-đốc sở nuôi thú, kính cho ai nầy hay rằng: kể từ ngày 4 avril 1921 nầy, trường nuôi ngựa tại Giađịnh đã giới về chỗ vườn cũ của ông Boscq tại làng Tân-sơn-nhứt, gần làng cha-cả và đặt hiệu tại là Nam-kỳ Dưỡng-mã-trường (*Haras de Cochinchine*).

CHÂU-ĐỐC

CHỢ TÂN-CHÂU 12 CĂNG PHỐ BỊ CHÁY

Hôm đêm thứ bảy nhằm ngày 26 mars, lối 11 giờ khuya, tại chợ Tânchâu thình lình lửa phát cháy, lúc ấy thiên-hạ đều ngủ hết, khi nghe lửa cháy rần rần, giựt mình thức giấy kinh hồn oan vía, chỉ lo kiếm đường mà thoát thân, chớ không còn lo dọn đồ dọn đạt chi kịp hết, cho nên sự hư hại rất nhiều, và lại mười mấy căng phố bị cháy đây đều là tiệm buôn bán hàng xén (chạp-phô).

Thiệt gớm thay cho ngọn lửa vô tình, 12 căng phố hàng-hóa giấy đầy, mà trong đôi ba giờ đồng-hồ, nó đốt cháy tiêu ra tro bụi. Còn 4 căng gần đó, tuy không cháy mà cũng bị giở phá tang hoang, duy có tiệm Cát-trung-Hoa, không bị cháy, cũng không bị giở ; lại bị quân hoạn nó thừa lúc hỗn độn, trang vô cướp dựt, tính ra cũng hư hại hết đôi ba ngàn đồng.

Nghe nói lửa phát cháy tại tiệm Minh-hiệp trước, tiệm ấy là tiệm bánh-in và Theo-tèo; người chủ tiệm trốn mất. Qua bữa sau mới bắt được; việc nầy quan còn đương làm ăn-kết (enquete) chưa biết thể nào; để nghe lóng lại coi, rồi kỳ sau sẽ nói rõ.

PHÁP TRƯỜNG HẠ SÁT

Khuya thứ ba, ngày 22 Mars 1921, tiếng khua động trước cửa khám-đường Nam-vang, ấy là cái việc coi cho tội-nhơn rập gươm, đứng ngay của dứa ngã ba đường, năm giờ đã có lính sơn-đá cùng mã-tà, mã-tà, kéo đến pháp-trường bao giữ, 5 giờ rưỡi các quan đến vào khám trước mặt tên Khắc Tang-Kinh, 33 tuổi, sanh đẻ tại bên Tàu, đặng nó cho nó biết rằng vì tội nó cướp của giết người, tòa Đại-hình Nam-vang đã lên án xử tử nó cùng người anh em bạn nó hôm ngày 29 Août 1920; chung nó kêu oan về Đại-Pháp. Tòa Thượng-Thẩm bên Đại-Pháp xử y án, nay giấy đã lại, nên nó phải đền tội nó đã làm trên đương-thế.

Tức thì thấy đội giám sát, bước đến trói thúc-ké tội-nhơn (chừng đó chẳng ta mới buông tiếng khóc và rồi dẫn ra khỏi khám thấy gươm đựng sẵng ta lại khóc lung hơn nữa. (*Sao ... cướp của giết người không khóc?*) chừng dắc lại kề gươm, chẳng ta lại thôi luôi không bước tới, dớn dác dương như còn tiếc cõi trần.

Lẹ làng thay thầy đội giám-sát, xô nó tới nằm trên bàn, đực mạy, lưỡi gươm vừa xuống đầu mình làm hai khúc, hồn về Trung-quốc, xác gởi Cao-man. Thiệt mới rõ: *Thiên* đạo chí công, hại nhơn nhơn hại, việc làm rất lẹ làng, nhiều người ngó coi không kịp. — Còn bạn nó biết tội rất trọng, tuy đã kêu oan mà e không khỏi, nên ngày án chưa lại thì đã tự xử trong khám-đường, ép xát nhịnh đói mà chết nên khỏi ra pháp trường đền tội.

NGUYỄN-HỮU-NGÀN
à Cord du MétLong

Tại Ateliers
VOTHANHDO

27 Rue Amiral Dupré tục kêu là đường Thủ-đức — Saigon

Kính cùng chư qui ông rõ: Tôi mới lập một tiệm Ateliers Mécanique. Tại đường Amiral Dupré, số 27 Saigon.

Đóng thùng xe hơi dứa độ hành (Garrosseries à camion Automobile) kiểu khéo nhẹ nhàn, và chắc chắn — Giá rẻ.

Làm hàng rào giường bằng sắt và đủ kiểu ghe.

Sửa xe hơi và các thứ máy — Máy may — Máy viết — Máy nói — Máy làm ruộng — Tủ sắt — Ống khóa và súng đủ các thứ hiệu. v. v.

Làm công chuyện theo nghề: Thợ sắt, thợ nguội, thợ rèn, có thợ làm công nghệ giỏi, để nấu sữa đủ các thứ máy cho dứa lòng qui khách.

VOTHANHDO, cẩn khải.

Nên lưu ý

Những vé QUỐC-TRÁI Langsa năm 1916-1917-1918-1920, được thâu dụng, tại hãng DESCOURS & CABAUD, số 1 đường Quai de Belgique ở Saigon và ở Nam-Vang, (Pnompenh) theo giá định trong chương-trình phòng Thương-mãi (Bulletin de la Chambre de Commerce) mà trả tiền mua những hàng hóa :

Tủ-Sắt hiệu «Le Gaulois»
Xe hơi hiệu «Berliet»
Vỏ và ruột xe hiệu «Bergougnan»
Xe rùa và đường rày hiệu «Décauville»
Ghế hiệu «Thonet»
Dầu sơn hiệu «Ripolin»
Bù-lon (boulons) đinh, đồ vật dụng trong nhà, sắt, tôn, (tôles) vân vân.

Maison An-phong

Bijouteries, soieries de Chine et du Tonkin

Cochinchine — Cao-lãnh

Hiệu tiệm An-phong ở tại chợ Cao-lãnh, chuyên bán đồ nữ-trang theo kiểu kim thời, chuyên nhuộm hàng đen, đã hơn 7 năm dư, đặng nhiều qui-khách ở lục-châu khen ngợi; mục-đích của bổn hiệu cốt lấy sự thật thà cần thận, qui-khách ở xa gởi thơ đến, cũng như hiện đến tại bổn hiệu vậy. Còn hóa-hạng kể sơ lược như sau đây :

Đủ các thứ hàng tơ lụa Tàu, như là: lãnh, nhiễu, vân, xuyến, minh-đoạn, minh-trươn, cam-châu lục-soạn cũng-xá, hàng trắng, các sắc màu. Bổn hiệu nhuộm đen tuyệt thâm diệu láng, vì sáng có thợ nhuộm khéo và chăm tốt, nên hàng đen của bổn hiệu chắc chắn không phai, không trở cũng có nhãn hàng Bắc tại Hà-nội như là lương, the, bàng, que, vân, lượt, đỏ, vân... Cũng là hàng vươn tại Chợ-Lớn.

Như qui khách muốn mua vật chi, xin gởi thơ ngay, thì bổn hiệu gởi lại kỹ-lưỡng chắc phải vừa lòng qui-khách, như vị nào muốn mua nhiều mà bán lại, thì bổn hiệu tính giá nhẹ, muốn hỏi giá trước cũng trả lời liền, hàng gởi contre remboursement.

Cao-lãnh ; NGUYỄN-XUÂN-TRƯỚC
Cẩn bạch.

Nhà máy xay lúa

PHẠM-TẤN-SÁCH

Mua lúa.— Bán gạo.— Xay gia mướn, tính giá rẻ.

Bienhoa-gare

Hễ tôi hút thuốc thì tôi cứ dùng giấy hiệu **Le Nil** mà thôi.

HÃNG NGÁNH và NGƯỜI THAY MẶT trong cả hoàn cầu
HÃY HỎI SÁCH có họa hình
Hãng chánh và hãng ngánh sẽ cho không
Ở SAIGON
Số 1, Quai de Belgique

HÃNG
DESCOURS & CABAUD
Produits Métallurgiques
VỐN 40 TRIỆU QUAN
BÁN SỈ — BÁN LẺ

HÃNG BÁN
Giá rẻ hơn hết trong miếng cực đông
Ở NAM-VAN
(PNOMPENH)
góc đường Protectorat và đường De Verneville

Hãy đến viếng kho chúng tôi, kho thiệt tốt và lớn hơn hết trong cõi Đông-Pháp, hay là viết thơ cho chúng tôi mà hỏi giá, thì chúng tôi sẽ tiếp rước và trả lời một cách tử tế lắm.

Có một mình hãng nầy thay mặt cho :

— Hãng Ciment Portland Artificiels de l'Indochine, ciment ở Tonkin ;
— Hãng xe hiệu Decauville : Xe rùa, đường rày, các món phụ tùng thay đồi theo xe rùa và đường rày ;
— Hãng xe hơi hiệu " Berliet " : Xe hơi dùng thường và xe chở đồ (camions) ;
— Hãng Ripolin : Dầu sơn Ripolin ;
— Hãng thuốc súng : Hộp nổ, ngòi và thuốc súng ;
— Hãng Larbaud Saint-Yorre : Nước suối và thuốc ngậm hiệu Larbaud Saint-Yorre.
— Hãng Bergougnan : Vỏ và ruột xe hơi hiệu " Bergougnan " ;
— Tủ sắt " Le Gaulois " cạy khóa không được và đốt không cháy. — Khóa có bực tốt hơn khóa cô cưỡ ;
— Hãng xưởng tàn Tonkin : Phân vải ruộng và đất trồng tỉa.—
— Đồ dùng về việc trồng tỉa : Cày ruộng cày xới đất, cúp, cuốc, vá, rựa, đồ vật dụng cho máy sở trồng tỉa ;

ĐỒ THỪ :

— Đồ dùng cho những người lãnh việc làm : Đồ khí dụng cất nhà, sắt để dùng đúc sạng, đá, sắt dẹp, trụ, vuôn, sắt làm nồi hơi (chaudière), sắt bằng mặt đen và xi kẽm, kẽm lợp nhà, bơm để đem nước vô ruộng, bơm nhà cửa, ván ván., ống gan hiệu Turquet, ống xi kẽm, ống chỉ để dùng đặt đường nước, ống thép dùng theo nồi hơi (chaudière) ống đồng và thao ;
— Vật dụng làm nhà : Sông hồng cửa, ống khóa, bản lề, chốt sắt, đinh, ốc, bù-lon (boulons), giây kẽm, mảnh mảnh đúc, mảnh mành ;
— Vật dụng trong nhà : Đồ dùng nấu ăn tráng sành, xi chì, bằng mi-nhôm (aluminium), đèn, bàn ủi, lò, bàn cân, sáp đánh tủ, sáp ong ;
— Băng, ghế hiệu Thonet thiệt ;
— Những vật dụng như bàn cân vàng, thuốc súng, dầu sơn, dầu trong, Produits Chimiques giấy gai, giây cables, bồ may buồm, bồ làm sào, bồ làm mui xe kéo, xe hơi và nước hồi tưới nhà.

Banque Industrielle de Chine

Trung-Pháp thiệt-nghiệp ngân-hàng

Đại-Pháp các danh công-ti tư bổn 150 triệu quan

Số vốn hãn..........	Frs 150.000.000
Số vốn đã đóng rồi..........	75.000.000
Số tiền dự trữ đến ngày 31 Décembre 1920	60.000.000

Hội-trưởng Tỵ Quản lý André BERTHELOT — *Lãng thanh tại Paris* Số 74 Rue SAINT LAZARE — *Chánh Tổng lý* A J. PERNOTTE

CHÁNH HÃNG NGÁNH TẠI BẮC-KINH (PEKIN)

HÃNG NGÁNH

ĐÔNG-PHÁP	TRUNG-HOA	MÃN-CHÂU	ÂU-CHÂU	MỸ-QUỐC
Saigon	Thượng-hải	Moukden	Londres	New-York
Ha phong	Tientsin	Vladivostock	Anvers	
Hanoi	Hongkong		Lyon	
Pnom Penh	Canton	STRAITS	Marseille	NHỰT-BỔN
	Hankow		Bordeaux	
	Fou cheou	Singapore	Dunkerque	Yokohama
	Swatow	Batavia	Le Havre	
	Tsinanfou			
	Yunanfou			

CORRESPONDANT EN FRANCE

Société général pour favoriser le développement du Commerce et de l'Industrie.

CORRESPONDANTS dans tous les principaux centres commerciaux du monde entier

HÃNG NGÁNH SAIGON 8, 9 Quai Belgique et 2, rue d'Adran

Tính toán các thứ ... nhà Băng.
Tính tiền ... bằng bạc đồng (piastres) lời 2 ly (2 %).
Tính tiền ... có thể thối lại bằng phiếu vay hoặc cấn trừ bằng các thứ tiền lại Pháp ... lời 2 ly rưỡi (2 1/2 %).
Tính tiền gởi vào Caisse d'Epargne (Kho Tiết kiệm) hoặc bằng tiền quan (francs) hoặc bằng bạc đồng (piastres). Về cách thức xin đến hỏi thăm.
Cởi tiền có định lệ, hoặc tính bằng tiền quan (francs), hoặc tính bằng bạc (piastres). Về giá bạc và cách thức, xin đến thương nghị.
Trả nợ thế có tiền đầu (Escompte) và lãnh đổi nợ các giấy tờ về việc thương-mãi.
Sang giấy chịu nợ (Traites), phiếu nợ (chèques) hoặc sang giấy tờ lại các nơi phiên-thạnh.
Cho vay và thi hành các việc cho nhà buôn nợ (Bourse) ăn chung các hội.
Cho mượn tiền trước mà phải thế chưn bằng hóa cũng là văn khế.

Tổng-lý : L. LASSERRE

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. Chủ quán Huỳnh Chiếu Đẳng xin cảm tạ. Báo scan từ microfilm của Đại Học Cornell.

Có thuyền nào dùng để chở chuyên vận tải cho nhậm lẹ

HO'N LÀ

Có thuyền nào dùng mà tuần du điền địa, coi cho phong lưu khoái hượt

Một chiếc tàu hơi (canot automobile) theo kiểu kiêm thời gláng dẹp máy chắc chắng như kiểu dưới đây, mới bày, Nhà-nước cũng chầm kiểu ấy nữa.

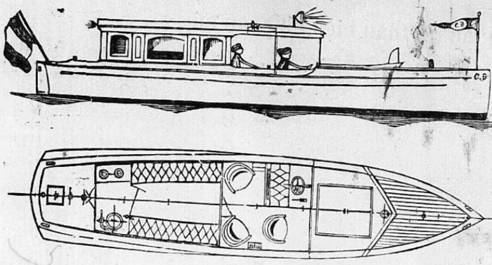

Kia hãng ông Ch. BARDON là hãng thiện nghệ, có đóng có trữ, đủ thứ máy Langsa, đủ hạng tàu và xà-lan.

GIÁ RẺ

Hào-gia, điền-chủ, ông nào muốn dùng xin hãy viết thơ xin mục-lục có hình (catalogue Illustré) và thương nghị cùng ông, hoặc trả tiền mặc hoặc trả bằng giấy Quốc-trái (năm nào cũng nhận lãnh).

Xin đề như vầy: Mr Ch. BARDON 127 Rue Paul Blanchy.— SAIGON.

Chủ nhơn, ĐỖ-KHẮC-QUANG cẩn khải.

Tiệm chụp hình

VÀ

TRỒNG RĂNG

HIỆU

ĐẠI-ĐÔNG

Số 49 và 51 đường Duperré ở ngang gare xe lửa Saigon-Cholon

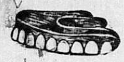

Tiệm Đại-Đông.

Tại tiệm tôi chụp hình rất có danh, hình chụp rỏ ràng, thuốc xinh đẹp mà lại lâu phai; hể chư tôn chụp thử một lần rồi sau ắt chẳng đi tiệm khác; thiệt khéo hạng nhứt.

Tiệm tôi có bán đủ thứ giấy chụp hình, như giấy láng ngời (citrate), giấy hiệu Bromure v. v... Bán sĩ và bán lẻ.

Ai mướn rửa kiến hình, ai mướn phơi hình cũng lãnh hết.

Cũng có thầy trồng răng, nhổ răng và bịch răng, mau mắn lẹ làng, chẳng hề đau đớn, ít ai bì kịp; có bảo kiết lâu hư.

Từ ngày khai tiệm đến nay đã có nhiều người khen ngợi. Đồ tốt giá rẻ, ít chỗ dám bì; Xin chư tôn chiếu cố.

CH. JOBIT & Cº

COGNAC

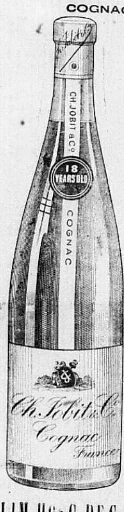

FRANCE

MAISON Fondée 1833.

Thứ rượu nầy uống vào không gắc cổ, mà bổ sức và mùi thơm tho, thật là thượng hạng hơn các thứ rượu COGNAC khác, cả hoàng cầu đều biết danh, có thứ 18 NĂM (18 YEARS OLD) và thứ 35 NĂM (35 YEARS OLD). Đám tiệc nào nếu có thứ rượu nầy thì lấy làm vui lắm.

Mấy tiệm rượu Lục-Tỉnh Saigon Cholon đều có bán lẻ.

Nội Đông-pháp bán sĩ có một minh hãng.

LIM HONG BEG & Cº

47 à 53, Rue d'Ormay, 47 à 53 SAIGON

ĐÁNH DAY THÉP: Hongbeng-Saigon — HỘP NHÀ THƠ: Nº 60

N. B.— Nếu vị nào mua về bán lại hay là mua về uống thì hãy viết thơ cho hãng nầy hay, thì hãng sẵng lòng gởi đến cho ở của chư vị chẳng sai.

A.— Anh uống rượu gì đó coi bộ ngon lắm vậy anh?

B.— Tôi ưa uống có một thứ rượu Cognac có hiệu CH. JOBIT & Cº mà thôi.

A.— Sao anh không chịu uống thứ hiệu khác.

B.— Vì thứ khác không hề có được cũ tới 18 NĂM đến 35 NĂM đặng mà bổ sức lực hơn thứ CH. JOBIT & Cº nầy chăng?

Còn anh hút thuốc điếu gì đó coi bộ ngon và thơm lắm vậy a anh.

A.— Tôi ưa hút thuốc điếu nầy hiệu « THE DREAMER » Ci-garettes mà thôi vì mùi nó rất thơm mà lại khỏi lo sanh bịnh.

B.— Mà ở đâu trữ vậy?

A.— Tại hãng Lim Hon Beng & Cº đường D'ormay nhà số 47 cho tới 53 chớ ở đâu nữa.

NGƯỜI SĂN BẮN NHƯ MUỐN BẮN CHO CHẮC CHẮN, BẮN XA VÀ CON THỊT PHẢI CHẾT LIỀN THÌ HÃY ĐẾN HÃNG

ông L. CAFFORT

DƯỜNG CATINAT MÀ MUA SÚNG ĐŨ HIỆU KIỂU DƯƠNG THỜI Ở THÀNH

SAINT-ETIENNE

GỞI LẠI CÓ HƠN 1000 CÂY TRONG KHO

THUẬN-HOÀ

SỐ 101 ĐƯỜNG CATINAT SAIGON

Hãng nầy nguyên của đồng-bang ta nhơn dịp thạnh-thương lúc nọ mở ra, có trữ bán những là:

Xe máy đạp hiệu LOUVET
Phấn thơm hiệu ALBERTINI
Rượu chác BORDEAU thiệt nóng
Đồ nấu và ông súc bằng ALUMINIUM
Rượu Chambagne
Rượu Cognac
Khảm trải bàn
Thuốc điếu
Mền nỉ xám
Sà-bong
Giày
Dù

Những đồ kể trên đây đều là đồ tốt nhứt và mới mua thẳng tại lò bên Pháp-quốc chở qua kỳ tàu rồi đây.

Nhơn vì muốn giúp đồng-bang lần bước trong chốn thương trường nên hãng Thuận-Hòa mua ròng đồ tốt mà bán giá lại nhẹ hơn các nơi.

Nhà máy xay lúa, nhà máy xay lúa.

Nếu chư-vị muốn mua một cái nhà máy xay lúa theo kim thời và lại toàn sáo chạy đặng 5-10-15-20-30-50 hay là 100 tấn cũng là hơn 100 tấn gạo trắng mọi ngày (24 giờ).

Nếu chư vị muốn bàn giá riêng đặng mà lập hoàn-thành một cái nhà máy xay lúa, đủ nhà, nền đúc, ráp máy, cũng chạy đến khi vân vân, nói tắc một đều nghĩa là chạy được.

Nếu chư vị cách dễ trả tiền và thi hành cho gấp các việc của chư vị sai khiến, thì nên tại hãng:

BONNEFOY & CIE
Société Maritime & Commerciale
DU PACIFIQUE SUCCESSEURS

Đường d'Ormay mà suy tính và hãng nầy sẽ cui các đều cần ích cho hoặc đưa coi kiểu thức (bản đồ) cũn, giá tiền.

Có nhiều giấy tờ làm bằng cớ rằng đã có chịu cho nhiều chỗ thành tựu rồi.

Sau nầy hãng chúng ta cho chư quí vị đặc mua máy của chúng ta hay rằng: chư quí vị ở xa xuôi không tiện bề giao thiệp buôn bán lúa gạo cùng ngoại-quốc thì hãng chúng ta sẽ hết lòng mà giúp cho: nghĩa là chịu giá cả giùm cho.

Hãng chúng ta cho chư quí vị hay rằng Tại hãng có sẵng Tàu khói (chaloupe à vapeur) mới và cũ (như chư quí vị [illegible] mua và cách trả tiền thì xin đến [illegible] hãng mà suy tính.

Đám tiệc muốn cho vui thì phải có rượu bọt hiệu **Tisane Marquis de Bergey** demi sec.

Có một mình hãng **Denis Frères** có trữ mà thôi.

Lời rao

Kính cùng quí khách đặng hay:

Nguyên từ năm 1902 đến nay tôi đã chế bày những kiểu bông hoa tây khéo léo bằng Ciment và Thạch-cao dùng để gắn nhà và gắn mộ mã.

Là: Đầu cột, Ốc cửa, Bông nóc, các kiểu bình Bông đèn, Bông gắn plafonds các kiểu Lang-cang và có nhiều thứ lạ mới đã khéo mà lại bán rẻ.

Những kiểu nầy tôi đã nạp tại phòng Lục-sự Tòa Saigon theo phép (marque déposé) và Tòa Saigon đã phê cho tôi đặng làm chủ một mình.

Hễ ai làm theo các kiểu ấy mà bán thì tôi sẽ xin Tòa cầu chứng buộc tội.

Vậy xin quí khách tưởng đến tôi hãy đến nhà hoặc gởi thơ bàn tín mua, phải đề thước tấc cho đúng, thì tôi sẵn lòng nghinh tiếp và làm cho vừa ý quí khách.

Nay cẩn cáo

Nguyễn-thanh-Chiêu Modeleur Ornemaniste Nº 26 rue Duranton Chodui Saigon

TIỆM CƯA ANNAM

Cáo bạch

Kính lời cùng chư quân tử đặng hay tôi có lập tiệm cưa cây đặt hiệu là Nam-hòa-phát tại làng An thái-đông tổng Phong-phú quận Cáibè; có cưa bán đủ cát sắt cây làm đồ mộc và đóng ghe đủ kiểu, theo kiểu kiêm thời rất khéo, và cây he làm ghe có bán đủ, trong tiệm có trữ bằng tơ lụa hàng tàu và hàng bắc đồ bên tây, và đồ cẩn Hà-nội nói tắc ít điều là có bán đủ đồ cần dùng trong nhà, cúi xin chư ông mở lòng cổ-cập giúp bọn đồng ban cho nên việc thì tôi cám đội ơn người, còn mấy ông muốn cần dùng đặt món chi hoặc mua món chi xin gởi thơ thương nghị thì tôi sẵng lòng tồi âm lập tức và khi tôi chịu làm món chi chư ông thì tôi ráng sức làm cho vừa lòng đẹp ý các ngài.

Le Propriétaire du scierie,
HUỲNH-VĂN-GIAI,
cựu hộ-đồng kinh khải.

Rượu **Eau de vie Dejean**

Đã thơm mà lại ngon. Ai uống cũng đều ưa.

Có một mình hãng **Denis Frères** có trữ mà thôi.

Hãy uống rượu **Amer Honoré** là một thứ rượu tiêu hóa đệ nhứt.

Có một mình hãng **Denis Frères** có trữ mà thôi

Comptoir Spécial
D'ÉLECTRICITÉ

Ancienne Maison J. Labbé
J. PAUMIER, SUCCESSEUR
152-154, Rue Catinat.— SAIGON

KÍNH MỜI CHƯ VỊ QUỚI KHÁCH ĐẾN TIỆM TÔI XEM;

Những đèn điển khí kiểu lạ (Lustres) nhiều hạng rất đẹp có đủ giá. Bàn nồi hiệu « Calor ».

Đèn nhỏ bỏ túi và bình nước (accumulateurs).

Máy để lấy hơi bình nước mạnh xe hơi, dùng hơi alternatif.

(Appareils pour charger les accumulateurs sur le courant alternatif).

Những máy điển khí chạy đèn hiệu Langsa, xài đặng từ 50-100-150 và 200 ngọn đèn, rất mạnh và ít tốn.

Tiệm khắc con dấu

LÀM VIỆT KÝ — VÀ MÀU LẦN

Kinh trình cùng quí-khách đặng rõ, tiệm tôi trước ở số nhà 85 còn đường Catinat và số 130 đường Pellerin, thì công nghệ của tôi đã thạnh hành bày lâu nay, cũng nhờ ơn lục châu chư quân tử chiếu cố.

Nay tôi đã dọn lại số 96 cũng đường Pellerin, vẫn chuyên nghề khắc con dấu đồng, cao su, bàn đồng, bản đá cẩm thạch để mộ, có bán đủ các thứ dấu ở bên Tây gởi lại, như là: Dateure numéroteur, Folioteur, composteur etc.. và có bán đồ phụ tùng theo cuộc con dấu, giá rẻ đồ tốt mà làm mau có in Catologue để gởi cho các qúi-khách, nếu qui-khách muốn cần dùng kiểu nào, thì xin gởi thơ cho tôi lấy Catologue lựa kiểu mà dùng tôi sẽ hết sức làm cho vừa ý các qúi-khách.

Trần-duy-Binh

Graveur 96 Rue Pellerin Saigon

THI-THO'

Tiệm thợ Bạc

NGUYỄN-VĂN-ĐẠO
Bijoutier ancienne Maison de NGUYỄN-VĂN-GIÁO
13 rue Schroeder Saigon

Kính cáo cho quí ông, quí bà đặng rõ, Nguyên tiệm nầy ngày trước là tiệm của Nguyễn-văn-Giáo, đã mãng phần rồi. Nay của là Nguyễn-văn-Đạo cũng làm đồ-nữ trang theo kiểu kim thời, những [illegible] trâm, chuyền, kiềng, chuỗi, bông tai, [illegible], vàng đôi, kiềng [illegible], neo bông, [illegible] đặt, đồng chiếc vân vân. Đủ thứ [illegible] kim thời, cũng như ngày trước [illegible] quí ông quí bà muốn vàng món chi, xin vời gọi đến tiệm tôi, hay là viết thơ mà gởi cho bổn hiệu, thì tôi cũng hết lòng theo ý quí ông, quí bà vừng món chi thì tôi cũng hết lòng. Cẩn thận mà gởi đến cho quí ông, quí bà, vừng.

Kính cáo
NGUYỄN-VĂN-ĐẠO
Bijoutier 13 rue Schroeder 13, Saigon

Ai muốn mua hơn

Kính cáo cùng chư quí ông và quí thầy tại đường d'Adran môn bài số 110, Kể từ ngày 1er Avril 1918, thì tôi dời tiệm qua đường d'Ormay môn bài số 65.

Xin quí ông và quí thầy nhằm lúc nhàn du, xin ghé tiệm tôi xem chơi, thì tôi sẵng lòng tiếp rước.

NGUYỄN-VĂN-MÍT
65, RUE D'ORMAY, 65 — SAIGON

ENTREPOT de VINHLONG

Nguyễn-thành-Điềm

IMPORTATION — EXPORTATION

Bán sĩ và bán lẻ

Hàng tạp hóa. Đồ hộp hiệu « Cassegrain » Bánh mì hộp hiệu « Lefèvre-Utile » Rượu chác và các thứ rượu mạnh hiệu tốt. Đồ tân chế theo kiểu kim thời: Dầu thơm Savon « Cadum ».— Áo Chemises của nhà chế tạo riêng hiệu « La Mondiale ».

Xe máy và đồ phụ tùng xe hơi. Vỏ xe hơi hiệu « Goodrich ».

Ở Bắc-kỳ [illegible] thường [illegible] « Thonet » [illegible] Ghế có dài (Fauteuils) Ghế ngồi (Chaises) và đồ để phòng khách vân vân.

Rương đi tàu, nón, valises, đồ vật dùng theo cuộc đi đường đồ bắc kể và yên ngựa (thảy đều bằng da thuộc).

Giá nhẹ hơn các nơi. Cách gởi hàng hóa mau lẹ lắm.

Nhà chánh tại Vinhlong Đường Sallcette,

Tiệm ngánh ở Bắc-kỳ: 90-92, Avenne Paul-Doumer Haiphong và 13 Rue du Coton đường hàng bông Hà-nội.

Những người hút thuốc hút ống điếu hoặc hút thuốc vấn muốn khỏi bịnh thì hãy hút thuốc hiệu « **Globe** »

Có một mình hãng ***Denis Frères*** có trữ mà thôi.

Hộp quẹt Bến Thủy

Hãng Denis Frères có trữ.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. Chủ kho Huỳnh Chiếu Đẳng xin cảm tạ (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. Chủ quán Huỳnh Chiếu Đẳng xin cảm tạ. Báo scan từ microfilm của Đại Học Cornell.

Lục-Tỉnh Khách-Lầu

Số 84-92, đường Espagne
SAIGON

Lành Annam làm tại Bắc-kỳ giá RẺ và CHẮC TỐT hơn lành ngoại bang. Bán sỉ và bán lẻ tại tiệm.

NƯ- CÔNG-THANH

Góc chợ mới Saigon đường Espagne số 82.

Chư vị ở xa xin gởi thơ đến mà hỏi kiểu.

DENTIFRICES

THUỐC ĐÁNH RĂNG

Thuốc nước, thuốc sệt, thuốc bột hay là xà-bong của các cha

BÉNÉDICTINS DE SOULAC

LÀM RA

Thuốc **Bénédictins de Soulac** (thuốc nước, thuốc sệt, thuốc bột, hay là xà-bong) là một thứ thuốc dưỡng răng, thần-hiệu rất hạp với miệng người. Thuốc nầy làm cho răng được trắng trong, làm cho nứu tinh-khiết, diệt cả loại vi-trùng sâu răng.

Hãy dùng một thứ thuốc **Bénédictins** là thuốc không độc thôi, đừng dùng mà thuốc khác có độc-dược.

Thuốc **Bénédictins** của người Langsa chế ra mà các nước đều trọng dùng.

CHO ĐỂ
xe hơi cho mướn

43-45, — đường d'Ormay, Saigon

Để cho mướn đi chơi hoặc Vũng-tàu (Cap) Baria, Tây-ninh cùng các nơi khác.

Giá rẻ hơn hết.

EDEN-CINÉMA

Tuần nầy rạp hát bóng *Eden-Cinéma* hát nhiều lớp lạ, hát tinh những tuồng mới đã hay mà lại vui, thuở nay Nam-kỳ chưa hề có

Liệt vị hãy đến xem chơi cho phỉ khiển.

Cáo bạch

Chúng tôi có mở 1 tiệm hiệu là **Tân-phát-Long** tại đường d'Adran số 115 nhằm góc đường Ohier số 1 đã sửa đèn Lito-landi đèn Manchons xe máy, tủ-sắt, máy đánh chữ, máy hát và máy hát bóng vân vân.

Lại cũng có bán: Manchons, carbur và dầu essence. Những thợ và máy móc sắp đặt tại tiệm làm được các việc theo ý qui-ông giao cho chúng tôi. Mỗi khi qui-quan có đám tiệc chi mà muốn chưng đèn trong nhà cho sáng, thì chúng tôi cũng lãnh làm được; miễng là cho chúng tôi hay trước.

Thơ và Mandat xin đề như vầy:

NGUYỄN-VĂN-CHUỘC
115, rue du George Guymnier
SAIGON

Đỗ-văn-Bính khách lầu

PHÒNG NGỦ CHO MƯỚN

BÁN CAFE SỚM MƠI, VÀ CƠM ANNAM CƠM TAY

No 31-33-35, rue Amiral Courbet ở ngang nhà hàng Nam-đồng-Hương, Chợ-mới, Saigon

Đại-lý, LÊ-SUM cẩn-bạch

Hình cảnh Đề-thiên, Đề-thích

Bên Âu-Mỹ nghe đều biết Đề-thiên Đề-thích là cảnh khéo trong thế-gian.

Có nhiều người bổn-quốc đến xem rồi tưởng là tiên phật làm ra, coi rồi về thuật lại không hết sự khéo léo (cũng chẳng ai tin) có kẻ bày sự dị đoan thêm bớt quá lẽ.

Tôi thấy có cartes postales bán nhỏ khó coi, nên tôi có đến chụp hình ra lớn coi cho phân biệt N° 1 thành ngoại N° 2 cấp nhứt N° 3 cất ba chót hết N 4° con gái ruissi múa ại Đề-thích N° 5 đến Đề thiên N° 6, 1 dãy phật lang-can bên đàng, mỗi cách đều chụp 2 thứ, thứ 18×24 bán 1$50 mỗi tấm thứ 13×18 bán 1$10 mỗi tấm người mua khỏi tốn tiền gởi.

Vậy chư tôn có đến viếng rồi nên mua để làm dấu tích treo chơi coi ngộ hơn sơn-thủy, còn người chưa đi nên mua để mà xem, kẻo tai nghe không bằng mắt thấy, như vị nào muốn mua bao nhiêu coi giá tiền nói trên, mua mandat gởi cho M. Đoàn-văn-Anh Photographe à Caolãnh thì có hình gởi đến liền, chẳng sai.

Nay-kính.

Tại chợ Trảon có tiệm ngủ của M. Lê-Mai, hiệu là: NAM-BAC-AI, xin đồng-bào chiếu cố.

Lời dặn cần kíp

CHO NHỮNG NGƯỜI TRỒNG THUỐC

Hôm qua tôi có đi vô Cholon thăm Mr. TRƯƠNG-VĂN-BẾN là người làm dầu lớn bằng máy, thì tôi có thấy ổng bán bánh dầu tốt và giá thiệt rẻ.

Đương thời bánh dầu đậu-phộng kêu là Bánh-yên mỗi tạ 60 kilos giá.... 3$60
Bánh dầu Hột Bông.......... 1.90
Bánh dầu Hột Gòn.............. 2.40
Bánh dầu Hột đủ đủ tía........ 2.50

Vậy mấy ông trồng thuốc cũng nên tới ông mà mua, trước là giúp đồng-bào sau lại khỏi sợ cần thiếu như nhiều tiệm của khách vậy

Nhà M. Bến gọi là ông Hội-đồng-Bến ở đường Cambodge số 40. thành-phố Cholon.

Cáo-Bạch

Kính cùng Lục-châu chư qui-khách đặng hay: Tiệm tôi có bán thứ máy chạy điện-khí hiệu "Dynamo électrique" (xài từ 50, 60 ngọn sắp lên,...) rất tiện cho qui-khách ở xa thành-thị. Thứ máy nầy, rẻ tiền, ít tốn mà lại sạch sẽ trong nhà nữa.

Tiệm tôi cũng lãnh làm đèn-khí, bán quạt máy đủ các thứ, sửa đèn "Dynamo" bình "Accumulateur" v. v....

Qui-khách cần dùng cũng sửa món chi trong cuộc điện-khí, hãy dời gót đến tiệm tôi thương nghị, tôi sẽ tính giá rẻ.

Chủ nhơn: TRẦN-VĂN-HUẾ
149, Boulevard-Charner Saigon
Kính-cáo

Uả! ngộ quá hớ!

Tại đường Amiral Courbet, số nhà 3: có tiệm bán váng gỏ, váng huỳnh, ván dầu, cũng có bán bàn ghế bằng cây cẩm lai, đồ làm tại Lái-thiêu thiệt là khéo.

Còn những tủ sắt hay là bàn, ghế, giường tủ, váng ngựa, hoặc dư dùng, hoặc đồi đi đâu mà muốn bán lại thì tiệm tôi cũng mua giùm cho được giá hơn là bán cho nhà lạc-xon.

Vậy xin chư qui-ông qui-bà lấy lòng bác-ái, đến giúp cho đồng-bang, đường hương mãi cho mau hưng vượng.

Đa tạ, đa tạ

CHÍNH-TRỌNG

TIỆM
Bán Sơn-thủy rất tốt

của M. VÕ-THANH-LONG
(tại Láithiêu)

Kính cùng liệt vị, và quí ông quí bà đặng rõ: tôi có bán đủ sơn-thủy không thiếu món chi, và đồ tốt hơn china thật bội, như ông nào ở xa muốn mua, xin nói cách sơn-thủy làm sao, thờ hay là treo chơi theo cách kiểm thời, thì tiệm tôi làm y như lời các ông muốn, và có 10 mấy chiếc ghe chở đi bán các nơi trong Lục-tỉnh, như sơn-thủy của người Annam nào bán mà có miếng giấy nhỏ hiệu của tôi trên đây là đồ tốt hơn hết, vậy xin qui ông, qui bà cùng đồng-bang trong Lục tỉnh có dùng (tableau) sơn-thủy tốt và vẽ khéo cùng lâu phai thì xin gởi thơ đến tôi và để chỗ ở cho kỹ càng thì ghe tôi chở đến cho, bắc kỳ là mua nhiều thì tôi cũng sẵng lòng đem tới luôn luôn cúi xin qui ông, qui bà có lòng háo hiệp tưởng lấy đồng-bào mà mua giúp cùng nhau cho nên việc, vậy mới khỏi mua của china, tôi rất thâm cảm qui ông qui bà lắm lắm !!

VÕ-THANH-LONG
cẩn khải

CÁO BẠCH

Kính trình qui-vị đặng rõ: Nay tôi mới lập một tiệm tại đường Đo-hữu-Vị Môn bài số 17, Saigon, để sửa các thức máy như là: *đồng-hồ, xe-máy, may đánh chữ, máy-may, máy-hát, tủ-sắt,* và các thứ máy vân vân. Có khắc các thứ *con dấu đồng* và *mũ thung* đủ kiểu, chạm *mộ đá cẩm thạch* vân vân.

Bán sỉ và bán lẻ đồ phụ tùng *xe-máy Essence à bruler* và *Carburt* thứ nhứt là thứ *manchons.*

Qui-vị ở xa muốn mua hay là sửa món gì xin viết thơ cho tôi thì tôi sẽ gởi lại lập tức và tính giá thiệt rẻ (gởi cách lãnh hóa giao ngân. Contre Remboursement qui-vị muốn mua món chi ở Saigon hay là hỏi thăm việc chi thì tôi cũng sẵng lòng lo giùm. Xin chư-tôn chiếu cố tôi hết lòng cám ơn.

PHAN-THẾ-KINH
17 Rue Đỗ-hữu-Vị
Saigon

TIỆM
Trương-văn-Hanh

SADEC

Có bán xe máy mới và đủ đồ phụ tùng xe máy và sửa xe. Lãnh thắp mướn đèn khí đá (carbure) tế, kỳ-yên, tâu gia hạ-thọ.

Khăn đèn bằng nhiều tây tốt thượng hạng; bán mới và bán lẻ, vỏ ruột xe máy hiệu Michelin.

Qui khách ở xa muốn mua đồ phụ tùng xe máy, xin gởi thơ cho tôi, tôi sẵn lòng kỹ lưỡng gởi contre remboursement (nghĩa là đóng bạc tại nhà thơ mà lãnh đồ).

Hoặc muốn biết giá đồ trước khi mua thì tôi sẵn lòng cho giá đồ phụ tùng là sẵn bằng chữ quốc-ngữ (Pris comment).

TRƯƠNG-VĂN-HANH
Cẩn bạch

Thiệt-nghiệp-Xưởng

F. NAM & L. LUC Frs
Đường Pellerin môn bài số 142-144
SAIGON

Bổn hiệu chuyên việc tu bổ máy viết, tủ-sắt và chìa khóa đủ kiểu.

Rèn sắt bông và các thứ kim khí rất khéo lệ.

Sửa súng và đủ các thứ khí giải.

Sửa các thứ mai mô-tơ và máy chạy hơi nước-sôi.

Rèn các đồ phụ tùng theo kiểu vở, tầm thường và rất đúng chữ.

RÈN GIƯỜNG SẮT VÀ ĐỒ DÙNG NGOẠI HUÊ-VIÊN

Bổn hiệu có sắm đủ đồ khí cụ, đủ máy móc tinh hảo hơn hết các hiệu xưởng Saigon.

CÔNG VIỆC LÀM KỸ CANG
GIÁ LẠI RẺ

Tổng-lý của bổn hiệu là « M. BAZERQUE » cựu đầu mục máy móc Thủy-xưởng Công-nghệ.

CÓ MUA VÀ BÁN TỦ SẮT

Tiệm bán đồ nữ-trang

HIỆU HÀM-THANH
Số 14, đường Testard Cholon

Tại tiệm tôi có bán đồ nữ-trang, đủ kiểu đủ cách tiện dụng theo lối kim-thời, như là: kiềng-chạm, vàng vòng, chuỗi hột hoa-tai, giây-chiền, cà-rá, neo, xuyến và mề-đay-đơn nhiều cách khéo là vô cùng.

Có thể khéo ở tại trong tiệm, ai muốn đặt kiểu nào, thì thợ làm đã mau mà lại khéo cũng có bán hàng Tàu, bàng Bắc, và xuyến, lãnh, nhiễu, vân, nhỏ, rẻ và tốt thượng hạng.

Kính xin mấy bà mấy cô rộng lòng chiếu cố, tôi rất thâm cảm thạnh tình.

ĐỖ-VĂN-TY cẩn khải.

TÂN TÂN HIỆP THÀNH

Nhãn hiệu có cầu chứng tại Tòa. — Marque déposée

Ở tại đường Viénot, số 40, ngan Chợ Saigon mới

HUỲNH-VĂN-NHUNG kế nghiệp,

Làm và bán đồ nữ-trang theo kiểu kiểm thời, làm đã mau mà lại khéo, lại có làm ô ăn trầu có chưng bằng đồng si ni-kên (Nickel) qui khách ở Lục-châu nếu cần dùng đồ làm tại tiệm tôi, xin viết thơ thương nghị.

Đồ làm rồi sẽ gởi lập tức (Contre remboursement) nghĩa là đem tiền đến đóng cho nhà thơ mà lấy đồ.

HUỲNH-VĂN-NHUNG cẩn bạch.

TIỆM TAN-HUÊ VINH-PHÁT

CỦA M. NGUYỄN-HỮU-TÂN
134-135, đường Colonel Boutonnet Saigon, ngan gare xe lửa Mytho.

Có may áo xiêm kiểu kim thời. Bán đủ hàng Tàu, và có bán 1 cái máy mai HIỆU SINGER còn mới giá (70 $ 00)

TRƯỜNG-XUÂN

Chủ-nhơn — Quản-lý
LÝ-HỮU-DƯ
25-26-27, Quai Piquet (Phnom-Penh)

GIÁ BÁN SỈ

Giấy viết thơ trắng « Velin » 0 m 22 X 0 m 13 — mỗi xấp 100 tờ đôi — 12 xấp......	5	60
Giấy viết thơ « Idylle » mỗi hộp 50 tờ, 50 bao đôi có màu — 12 hộp..............	8	5
Bao thơ vàng n° 105 thứ tầm thường — dùng chẳng mỏng 1 ngan..	2	80
Cartes postales hình người có bông nổi, có màu hoa hoè		
Một ngan..................	13	00
Một tram..................	1	80
Cartes postales giấc Âu-châu — Một trăm..............	1	60
Viết chì đầu có gom (gomme) ở dưa niken — 12 cây:....	0	50
« Sơn vàng » — Mỗi hộp: 1 ve bột vàng, 1 ve dầu, 1 cây cọ và 1 cái dĩa — 12 hộp....	3	50
Sổ nhỏ bỏ túi, bìa nhúng dầu, 80 trương, giấy dày tốt, gạch hàng vuôn, 0 m 0-95 X 0, 15 — 12 cuốn..............	1	12

Gởi contre remboursement.

Tiệm đóng xe

SỬA XE VÀ BÁN ĐỦ ĐỒ PHỤ TÙNG
đường Luro môn bài 99 và 102.
(Đất-hộ) Saigon
TRẦN-VĂN-HIỆP chủ tiệm

Kính cùng Lục-châu qui khách đặng rõ: Tiệm tôi có đóng đủ kiểu xe như là: Xe mui, xe tai bánh, xe kiến, xe kéo cũng có bán các thứ xe cũ sửa lại chắc chắn; có bán đèn xe đủ kiểu, bánh xe cao-su bằng cây giá-tị bên tây chở lại, cao-su đặt để thay trong bang, kiến đèn tây, có bắt kể xe độc chiếc và xe song mã bằng đá tây mấy rất khéo và chắc có bán yên cỡi, chuông đạp hai tiếng, bình để thắp đèn khí đá theo xe, sơn xe và sửa xe.

Cúi xin qui khách có dịp đến Đất-hộ, xin ghé lại tiệm tôi một khi trước coi công cuộc của tôi làm, sau có cần dùng món chi đa thiểu mua giúp làm ngởi, thì tôi rất cám ơn hạ cố. Còn chư qui khách ở xa muốn gởi thơ hỏi thăm món chi cũng giá cả tôi sẵn lòng hầu đáp.

Còn tôi cũng có gởi bán những lá là đèn xe, bánh cao-su giá-tị, đồ bắc kể đá tây nơi tiệm Thái-bình trước nhà giấy xe lửa Mỹ Saigon, tiệm Lục-tỉnh-lâu, số 84, đường d'Espagne.

TRẦN-VĂN-HIỆP cẩn khải.

Mỹ-ký

TRƯƠNG-NGỌC-GIU propriétaire

Tiệm họa chơn dung và khắc con dấu ở đường Turc, số 16, ngan nhà hàng Mottet — SAIGON

Kính cáo cùng chư Quới-khách đặng hay, tiệm tôi có khắc con dấu bằng đồng, bằng mũ thung, bằng cây — có chạm bằng đồng, cùng chạm nhẫn hiệu — có làm mộ bia chạm bằng đá cẩm thạch, có thợ họa chơn dung, nhắm hình người mà vẽ: vẽ bằng dầu sơn vô bố vẽ nước thuốc màu, hay là bằng mực tàu, hoặc bằng viết chì than — họa biển, liễn, tranh sơn thủy — theo rạp hát — khắc hình chơn dung vô bảng đồng, bằng đá cẩm thạch để theo mộ bia trăm năm cũng chẳng phai — có thợ chạm các thứ cây danh mộc

Như Quới-khách nào muốn hỏi giá tiền về món chi xin gởi thơ cho tôi, tôi sẽ gởi cáo bạch (catalogue).

TRƯƠNG-NGỌC-GIU. Cẩn khải

Lời Rao

Kính cùng lục châu chư qui quan cùng tuân bằng, qui khách đặng rõ: Vả chồng tôi tên là Huỳnh-Khiêm (biệt danh là H.. Cai, đã thôi tôi hơn 2 năm nay rồi và đã có vợ khác rồi, cho nên vợ chồng tôi không biết nhau nữa — vậy kể từ đây sắp sau, như ai có cho tên nầy vay mượn hay là bao bọc cho va thì chịu lấy, chớ tôi không biết đến nữa.

TÔ-THỊ-NGÂN
Chủ tiệm, Vang-Hiệp-Lợi
RẠCH-CÁC

Hà-cảnh-Lạc dit Bảy-Khoẻ

BIJOUTERIE — SOIERIE — MERCERIE
23 Rue Schroëder — Saigon
Adresse téléphonique: 295

Tiệm bán đồ nữ-trang đủ kiểu thật tốt và khéo. Có bán đủ các thứ hàng tây, hàng Nhựt-bổn, hàng bắc và hàng Annam.

Chư qui khách mua đồ nữ-trang tại tiệm tôi thì khỏi sợ lầm vì đồ của tôi làm rất kỹ lưỡng.

Muốn cho khỏi sự hậu hoạn, chư qui vị khi mua đồ rồi hãy thử vàng lại mà coi cho vừa ý và cân lại cho chắc chắn (tại tiệm có đá thử vàng, acide azotique, có cân tây, và cân Annam) Cũng phải lấy toa cho có bằng cớ đặng khỏi sự cãi lẫy về sau.

Chủ-nhơn: Hà-cảnh-Lạc dit Bảy-Khoẻ
Cẩn khải

Lời rao

Kính cùng mấy ông, mấy bà trong lục châu rõ. Cái tiệm may Nam-Châu số nhà 04-Boulevard Bonnard ngang gare xe, ữa Saigon-Cholon Govấp đã giao lại cho Nam-Hồng-Phát làm chủ kể từ ngày 22 Mars 1921. Vậy thì từ ngày nầy sắp tới tôi không biết tới những biên lai lãnh đồ của tên Nguyễn-văn-Bâu hay là Nam Châu nữa.

Nam-hồng-Phát
Huỳnh-văn-Cảnh

Mới lại Nam-kỳ một thứ rượu **Vieille Eau-de-Vie** làm ra tại Đại-Pháp hiệu là "BACCHUS".

Không có thứ rượu nào bì kịp.

Một mình hãng **Denis Frères** có trữ mà thôi.

Ai muốn buôn hàng Bắc

Đồng-bào trong lục châu ta, nếu ông nào muốn buôn hàng Bắc bất câu là thứ hàng nào, xin cứ viết thơ ngay cho ông TRỊNH-XUÂN-NGHĨA, 13 RUE DU CHANVRE À HANOI. Tiệm nầy buôn bán đã lâu, cứ lấy sự tín cẩn làm đầu.

Có trữ sẵn đủ các thứ hàng-hóa Bắc-kỳ như: Lương, Xuyến, lãnh khăn-sếp đồ cẩn, ghế Thonet các kiểu v. v......

Lại có tiệm nhánh ở Hongkong (Hướng-Cảng) để lo mua bán giùm các thứ hàng-hóa. Nếu chư qui-khách ở trong lục châu muốn mua hàng-hóa chi ở Hướng-Cảng; hoặc có sáng-vật gì mà muốn bán xuất cảng cho các nước, thì xin cứ viết thơ cho ông Trịnh-xuân-nghĩa mà thương lượng.

Lời Rao

Tại Lương-Hữu Khách-sạng, ở đường Carabelli phòng số 1, có để 1 cái xe hơi 6 máy, hiệu «Buick» cho mướn cả ngày và đêm nhơn diệp qui ông qui bà đến nghỉ tại khách-sạng, nên dùng xe ấy mà đi Cap hóng gió, — hay là đi Tâyninh mà cũng là một điều rất tiện, khỏi phải bối đi kêu làm nhọc lòng chờ đợi — và cũng cho mấy người học chauffeur muốn đặng thi Brevet — còn những người chưa biết, hễ chỉ trong ít tuần thì đặng.

Ai muốn hỏi điều chi xin do nơi nhà chụp hình của thầy Đồng, số 93 đường kinh-lấp (Boulevard Charner) thầy sẵn lòng trả lời.

Đồng, Photographe
93, Bd Charner Saigon

Nam-hồng-Phát

KHÁCH LẦU
N° 204 et 206 Boulevad bonnad
ngang gare xe lửa nhỏ
Saigon, Cholon Govap, gần chợ mới.

Có bán rượu tây cho mướn phòng ngủ, và mở thêm một tiệm hớt tóc, có may y phục Annam và Langsa cũng có bán hàng, lụa, vải, vân vân...

Nam-hồng-Phát

Nam-kỳ cơ-chức công-ti

LỜI RAO

Người Hội-viên đã gởi thơ đến mà xin lãnh một phần tư vốn nầy thì hãy đến nhà giây thép mà hỏi mandat.

Còn những người Hội-viên khác, thì xin gởi thơ đến mà hỏi M. Trần-quang-Nghiêm nhà số 82 đường D'Espagne Saigon là người lãnh phân phát tiền bạc của công-ti. Trong thơ xin nói cho kỹ rằng mình muốn lãnh tại nhà giây thép nào.

TRAN-QUANG-NGHIÊM.

Trại mộc, chạm và cẩn, hiệu là:
« Michel NGUYỄN-HIỆP-HOÀ »

Tại Lái-thiêu, đường ra công-xi-heo (Abattoir)

Tại trại tôi có đóng sẳn các món là: Bàn ăn mặt đá dài, có cái diểm hay là trơn; Bàn ăn mặc đá trơn, kê thành hay không; Bàn ăn mặt gỗ liền, Bàn tròn 4 trụ 1 trụ, mặc đá hay là mặc cây liền, Bàn lầu; Bàn khách (pour salon) Bàn rượu (Tables d'appéritif) có nhiều kiểu; Váng một, hai ba, chơn tiện có diểm; Tủ thờ cẩn hay là trơn, có nhiều kiểu; Tủ áo; Tủ rượu (buffet desserte ou étagère) Tủ kiến để sanh (bibliotèque) Tủ kiến soi, 1 hay là 2 miếng; Giá nón, áo, dù (Porte parapluì ou chapeau) Trụ để kiểng (colonne) ghế ngồi (banquette) hay là kiểu khác, có nhiều thứ: Ghế bán nguyệt; Bàn viết; Bàn rửa mặt; Váng ngồi mặc bằng đá trắng có chơn tiện.

Làm theo kiểu kim-thời, bằng cây Trắc, cẩm-ai, gỏ, toàn là danh-mộc; thợ làm khéo-léo tinh-xảo, không giả dối.

Xin qui-ông có muốn dùng các món kể trên đây, hoặc theo ý, thì gởi thơ và kiểu, cũng là thân-hành đến tại Trại tôi, ở Lái-thiêu, đường ra công-xi heo (abattoir) hoặc mua hay là đặt, thì tôi sẳng lòng làm mau và kỹ-lưỡng cho vừa ý qui-ông.

CHỦ-TRẠI cẩn khải.

TIỆM MAY VÀ ĐÓNG GIÀY

của người Annam lập, chủ tiệm

M. LÊ-VĂN-BẾN, kế nghiệp cho nhà Phú-Toàn

Ở đường Amiral Courbet, số nhà 17 và 19, Saigon

Saigon Imp. Commerciale C. ARDIN

Tirage 1,800 exemplaires. *Le Directeur Gérant: NGUYỄN-CHÁNH-SẮT*

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. Chủ quán Huỳnh Chiếu Đẳng xin cảm tạ. Báo scan từ microfilm của Đại Học Cornell.